

Kézdi-Vásárhely an der siebenbürgisch-rumänischen Grenze, doch auf rumänischen Boden entdeckt: der Liptauer Standort ist der erste auf ungarischem Gebiete.

Apró közlemények Magyarország flórájához.

Adnotationes parvulae ad Floram Hungariae.

Irta: } Dr. Simonkai Lajos.
Auctore: }

IV. *Nonnea atra* Griseb.

A «Növénytani Közlemények» II. (1903) 17. etc. lapjain közlöttem immár, hogy a *N. atra* GRISEB. hazánkban Budaörs mellett a Csikihegyek déli meleg lejtőin, egy kis területen, typusos példányokban díszlik. E folyó év (1908) május 3-án *Esztergom-Dorog* környékén a Csurgóhegy déli, félig-meddig homokos, füves lejtőit meglátogatván, rendkívüli meglepetésben volt részem akkor, amidőn ott az első *Nonnea*-kat megláttam. Ezek megannyijában a *N. atra* GRISEB.-ot ösmertem fel. Tovább haladva e hegy legelős lejtőin, elbámultam azon, hogy e hegyen milliósámra díszlik ez a *Nonnea* és pedig egészen tisztán, minden más *Nonnea*-faj nélkül. Vannak azonban itt is hosszabb szőrözötű (f. *villosa*) és rövidebb szőrözötű (f. *breviusvestita*) alakjai, épen úgy, mint a Csiki hegyeken. JÁVORKA barátom közlése szerint, ekkorig tévesen «*Nonnea pulla*»-nak tartották e növényt az esztergomi botanikusok.

V. *Bupleurum sparsum* (affine \times *junceum*) Simk. [*B. affine* v. *sparsum* SIMK. in Természetr. füzetek 1885. p 343.]. Böven tenyészett 1877. jul. 7-én Tokaj hegyének szőlői közt, mély utak sánczain és bokros mellékein. Bizonytal manap is honos ott, mert igen szapora növény.

VI. *Quercus adriatica* Simk.

Sempervirens. *Folius* aut ellipticis acutis integrisque, aut vario modo obovatis, elliptico- (plus-minus) late ovatis. (6—11 cm. longis, 3—7 cm. latis), evanide grosseque, plus-minus sinuato-dentatis, superne nitenti intense-viridibus denique glabrescentibus, subtus aut nitide glabratis aut subcanescenti pubescentibus tumque pallidioribus; *petiolis* circiter 1 cm. longis, sat crassis dense pubescentibus aut serius paullo calvescentibus. *Cortice* ramorum adutorum decalvatorum nigra, laeviuscula, non suberosa. *Fructibus* in pedunculo 3—5 mm. longo solitariis aut binis; *cupularum squamis* illis *Quercus Suberis* L. similibus: nempe *squamis superioribus* laxiusculis, *appendice appplanata* patulis vel squarrose *patulis*, quam inferiores *longioribus*, appendiculo plerumque rufescente. His ex notis diagnosticis stirpis haec *adriatica*, in rupibus calcareis praeruptis vallis *Recsinae* ad *Fiume*, nempe loco «Zakalj», meridiem versus sitis (100—150 met. s. m.), similibus in locis ad confines *Istriae*

(GINZBERGER!), item in *Italia* (teste herb. *Schott* in Museo nat. hungarico) atque in *Dalmatia* insulisque dalmaticis, hinc-inde proveniens, proles geographica orientalis, *Quercus Suberis* L. mihi esse videtur. *Quercus adriatica* M. me iudice ita se habet ad *Quercum Suberem* L., ut *Quercus Ilex* β . *agrifolia* DC. prodr. XVI. (1864) 39. «foliis illae spinosis obscure virentibus utrinque glabrescentibus» se habet ad *Quercum Ilicem* L. [*Quercus agrifolia* NÉE! in Anal. cienc. nat. III. (1801) 271; Willd. spec. pt. IV. 1. 431, est stirps californica, — quae ad aliam sectionem *Quercuum* pertinet, quam *Qu. Ilex* β . *agrifolia* DC. (1864).]

E tölgyfajt 1891. márcz. 26-án szedtem Fiume mellett a Recsina völgyének azon hajlásánál, amelyet *Zakalj*-nak neveznek, meredek mészsíklákon, közvetlenül a Lujza-út alatt. Termését akkor nem láttam és elfeledém, hogy a két élénken örökzöld, mintegy 3—4 méter magas, terebélyes fácska alatt keressem lehullott terméseit, mert fáradságos volt azokhoz a szíklákhoz feljutnom, ahol ez díszlik; és mert terveim szerint akkor más növények felkeresésére indultam. Az idén láttam belőle fiatalos termékes példányt *Sadler* herbáriumában «*Fiume*» lelőhelylyel, valamint *Schott pater* herbáriumában «*Italia*» lelőhelylyel jelezve. Mind a két jelzett termékes példány a *Magyar Nemzeti Múzeum* növénytani osztálya gyűjteményében látható. Kupacsainak felsőbb pikkelyei, amelyek az alsóbb pikkelyeknél nagyobbak és lapos függelékük a kupacs csészéjétől elberzedő, megegyeznek a *Quercus Suber* L. kupacsának felsőbb pikkelyeivel. De kérge nem *suberosus* (nem parafás); levelei nagyobbak, szélesebbek mint a *Qu. Suber*-éi, és színén-fonákon zöldek s csaknem meztelenek; holott a *Qu. Suber* L. kérge parás, levelei pedig kisebbszerűek és fonáukon fehéresszürkék. A tiposus *Quercus Suber* L. a mediterrán tenger délibb, hó nem zavarta, tavaszias-telű vidékeinek az őshonosa; Fiume vidékén legfeljebb mint kerti növény tenyészthető némi gondozás mellett; ezért a *Quercus adriatica* M. olybá tűnik fel előttem, mint a *Qu. Suber* L. azon fajváltozata, amely Adriánk mellékein a hűvösebb éghajlat szüleménye.

Verf. berichtet über das Auffinden von *Nonnea atra* GRISEB. auf dem Csurgó-hegy bei Dorog im Esztergomer Comitate; über das Vorkommen von *Bupleurum sparsum* SIMK. zwischen Weingärten des Tokajer Berges, wo es der Verf. schon i. J. 1877 beobachtet hatte; ferner über *Quercus adriatica*, eine neue geographische Rasse von *Quercus Suber* L., welche bei Fiume, dann in Istrien, in Dalmatien und in Italien, an felsigen Stellen des adriatischen Küstengebietes vorkommt.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1909

Band/Volume: [8](#)

Autor(en)/Author(s): Simonkai Lajos [Ludwig]

Artikel/Article: [Apró közlemények Magyarország flórájához. Adnotationes parvulae ad Floram Hungariae. 38-39](#)